ส.อ.บุญเรือน คงเขียว

หลากหลายยูทิลิตี้ที่ควรมีไว้ใช้

ยูทิลิตี้เล็ก ๆ แต่มีประสิทธิภาพและใช้งานง่าย

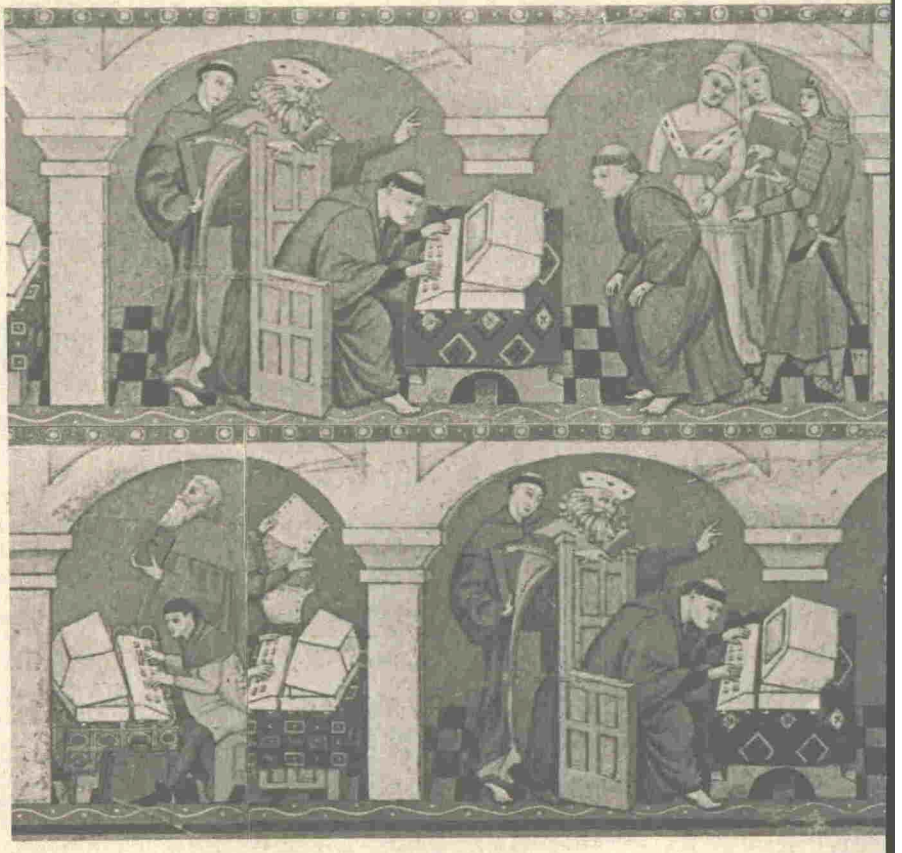

ยูทิลิตี้ เป็นโปรแกรมอำนวยประโยชน์ในด้านการทำงานกับเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์เป็นโปรแกรมที่ช่วยสนับสนุนระบบของดอสให้มีประสิทธิภาพในการทำงานยิ่งขึ้น ในระบบของดอสก็ได้เตรียมยูทิลิตี้ไว้ส่วนหนึ่ง นั้นก็คือ โปรแกรมฟอร์แมต โปรแกรมคัดลอกข้อมูล เป็นต้น แต่ในการทำงานกับเครื่องคอมพิวเตอร์แล้ว งานบางอย่างที่ต้องอาศัยโปรแกรมนอกเหนือไปจากที่มีอยู่ในแผ่นของดอส บางครั้งก็ต้องเขียนขึ้นมาเอง เพื่อช่วยให้การทำงานได้ดีมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โปรแกรมที่เขียนขึ้นใช้เองเหล่านี้มักจะเป็นโปรแกรมเล็ก ๆ แต่มีประสิทธิภาพสูง และยังสามารถที่จะแก้ไขปัญหาหรือข้อจำกัดที่มีอยู่ในระบบของดอสได้เป็นอย่างดีอีกด้วย สำหรับโปรแกรมที่มีขนาดใหญ่ ๆ นั้น มักจะเป็นโปรแกรมที่มาจากต่างประเทศ เช่น โปรแกรมนอร์ตัน พีซีทูล ไซด์คิก เป็นต้น เมื่อโปรแกรมเหล่านี้มีขนาดใหญ่ แต่ก็มีความสามารถที่จะสนองตอบในการทำงานได้มากยิ่งขึ้น ทำให้เป็นที่นิยมเป็นอย่างมาก สำหรับโปรแกรมที่เขียนขึ้นโดยคนไทย ที่มีขนาดใหญ่ก็ได้แก่ ไทยไดรเวอร์ต่าง ๆ

ทำไมจะต้องมียูทิลิตี้ เมื่อพูดถึงโปรแกรมยูทิลิตี้ บางท่านอาจจะมองไปในทางด้านโปรแกรมดัง ๆ ที่มาจากต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ อาจจะมองข้ามความสามารถของโปรแกรมเล็ก ๆ แต่มีประสิทธิภาพ หรืออาจจะไม่มีโปรแกรมยูทิลิตี้เหล่านั้นไว้ใช้ จึงไม่ทราบถึงความสามารถต่าง ๆ เหล่านั้น ในจุดนี้ผู้เขียนจึงได้แนวความคิดที่จะแนะนำโปรแกรมยูทิลิตี้ที่สำคัญ ๆ สำหรับนักคอมพิวเตอร์มือใหม่ หรือนักคอมพิวเตอร์มือเก่าก็ตาม ถ้าท่านรู้ท่านทราบแล้วผู้เขียนก็ขอประทานอภัยมา ณ ที่นี้ด้วย อย่าว่าผู้เขียนแนะนำมะพร้าวห้าวมาขายสวนเลย สิ่งไหนที่ท่านทราบ ถ้าท่านบอกต่อหรือช่วยให้ผู้อื่นที่ไม่ทราบได้ทราบก็จะเป็นประโยชน์อันยิ่งใหญ่ทีเดียว ถ้าผู้นั้นนำไปใช้แล้วเกิดประโยชน์ในงานที่เขาทำอยู่ แม้ว่าเราจะมองไม่เห็นคุณค่าของยูทิลิตี้ที่เรามีอยู่ก็ตาม แต่หลายท่านต้องการที่จะมีไว้ใช้งานเนื่องจากเห็นคุณค่า แต่อาจหาไม่ได้เนื่องจากไม่รู้ว่าจะหาได้ที่ไหน ทำงานอย่างไร มีประสิทธิภาพอย่างไร สิ่งเหล่านี้ ท่านที่มีความรู้คงจะไม่ใจแคบสำหรับการถ่ายทอดความรู้อย่างนี้ให้กับผู้ที่ต้องการจะรู้ หรือต้องการอยากจะ

ได้ไว้ใช้ก็จะเป็นสิ่งที่ดีเป็นอย่างยิ่ง

แผ่นดิสเกตต์ที่มีขายอยู่ในท้องตลาดในเมืองไทยปัจจุบันนี้มีเพียงไม่กี่ชนิดที่ผ่านการฟอร์แมตมาจากโรงงานที่ผลิตมาเรียบร้อยแล้ว และอีกหลายชนิดที่ท่านจะต้องมานั่งฟอร์แมตเอาเองเมื่อท่านต้องการที่จะใช้งานกับแผ่นดิสเกตต์ ในการฟอร์แมตก็เพื่อจัดระบบของแผ่นให้พร้อมที่จะรับข้อมูลได้ ในการสั่งฟอร์แมตแผ่นนั้น เราจะต้องใช้ไฟล์ชื่อ FORMAT.COM ที่บรรจุมากับแผ่นดอสของแต่ละรุ่น ถ้าท่านใช้ดอสรุ่นไหนควบคุมการทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์ของท่าน ท่านก็ต้องใช้ไฟล์ฟอร์แมตที่มากับดอสรุ่นนั้นไม่สามารถที่จะใช้ไฟล์ฟอร์แมตของดอสรุ่นอื่น ๆ ได้ จึงเป็นข้อจำกัดอันหนึ่งของดอสในการสั่งฟอร์แมตแผ่นดิสเกตต์ และข้อจำกัดอีกอันหนึ่งของดอสในการสั่งฟอร์แมตก็คือ ช้าเสียเวลารอคอย จากข้อจำกัดดังกล่าว ท่านไม่ต้องห่วงกังวลในการใช้ไฟล์ฟอร์แมตของดอสอีกต่อไป และท่านก็ไม่ต้องมานั่งเสียเวลารอฟอร์แมตอีกต่อไป ถ้าท่านมีโปรแกรมชื่อ FAST FORMAT

FAST FORMAT

หรือ F18.COM และ F29.COM เป็นไฟล์สำหรับการฟอร์แมตบรรจุอยู่ในแผ่นโปรแกรม AGATHE การฟอร์แมตจะทำการฟอร์แมตแผ่นขนาด 5.25″ เท่านั้น โดยจะทำการฟอร์แมตแผ่นดิสเกตต์ แบบ หน้าเดียว 8 Sectors โดยใช้ไฟล์ชื่อ F18.COM ใช้เวลาในการฟอร์แมต 17 วินาทีเท่านั้น สำหรับแผ่นดิสเกตต์แบบ 2 หน้า จะใช้ไฟล์ชื่อ F29.COM ฟอร์แมต แบบ 9 Sectors โดยใช้เวลาในการฟอร์แมตเพียง 33 วินาที สำหรับคู่มือในการแนะนำจะบรรจุอยู่ในไฟล์ชื่อ F18–F29.TXT สามารถใช้คำสั่ง TYPE ดูได้

จะหาไฟล์โปรแกรมดังกล่าวได้ที่ไหน

ไฟล์ดังกล่าวนั้นจะบรรจุอยู่ในแผ่นโปรแกรมของ AGATHE ที่ผู้เขียนได้เขียนแนะนำไว้ในหนังสือไมโครคอมพิวเตอร์เล่มที่ 62

ในการทำงาน ให้นำแผ่นโปรแกรมที่มีไฟล์ F18.COM และ F29.COM ใส่ในไดรฟ์ A: แล้วทำตามขั้นตอนดังนี้

1. นำแผ่นที่ต้องการใส่ในไดรฟ์ B:
2. ที่ไดรฟ์ A: พิมพ์ F29 B: แล้วกด Enter (A>F29 B:)

DOS-EDIT

ในการทำงานกับดอสนั้นบางครั้งเราต้องการที่จะทำงานให้คล่องตัว เช่น ต้องการที่จะสั่งให้โปรแกรมนั้น ๆ ทำงานโดยไม่ต้องมานั่งพิมพ์ชื่อไฟล์ที่ต้องการที่จะสั่งเพราะบางครั้งพิมพ์ผิด เพราะชื่อไฟล์ยาว บางครั้งเมื่อเราใช้คำสั่ง DIR เพื่อหาดูว่าชื่อไฟล์ที่ต้องการจะสั่งให้โปรแกรมทำงานนั้น อยู่ที่ไหน ชื่อว่าอะไร แล้วจึงจะพิมพ์ชื่อไฟล์นั้นเพื่อสั่งให้โปรแกรมทำงาน และอีกมากมายในปัญหาต่าง ๆ ของการทำงานกับคอมพิวเตอร์ ปัญหาเหล่านี้ถ้าท่านมียูทิลิตี้ ที่ชื่อว่า DOS-EDIT.COM แล้วละก็จะเป็นประโยชน์มาก การใช้งานก็ไม่ยุ่งยาก DOS-EDIT.COM เป็นโปรแกรมฝังตัวอยู่ในหน่วยความจำ (Resident) วิธีการทำงานก็เพียงพิมพ์ DOS-EDIT <Enter> เท่านั้น ก็เป็นอันใช้ได้ อ้าว

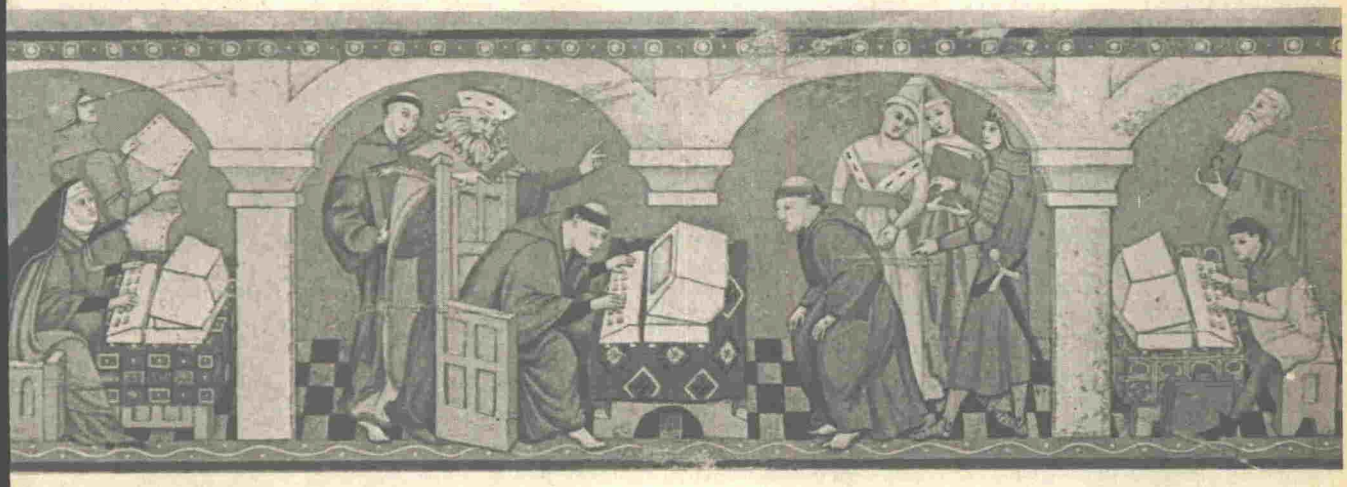

แล้ววิธีการใช้งานละใช้อย่างไร วิธีการใช้ก็ไม่มีอะไรมากเมื่อท่านรันโปรแกรม DOS-EDIT เสร็จเรียบร้อยท่านก็เพียงใช้คำสั่ง DIR กับโปรแกรมที่จะรันต่อเท่านั้น เมื่อปรากฏไฟล์ที่หน้าจอท่านก็จะใช้แป้นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ทำงาน

<Left Arrow> เลื่อนเคอร์เซอร์ไปทางซ้าย

<Right Arrow> เลื่อนเคอร์เซอร์ไปทางขวา

<Up Arrow> เลื่อนเคอร์เซอร์ขึ้นบน

<Down Arrow> เลื่อนเคอร์เซอร์ลงล่าง

<Backspace> ลบตัวอักษรที่อยู่หน้าเคอร์เซอร์

<Ins> พิมพ์แทรกและพิมพ์ทับตัวอักษร

<Del> ลบตัวอักษรที่ตำแหน่งเคอร์เซอร์

<PgDn> ลบตัวอักษรตั้งแต่หลังเคอร์เซอร์ไปจนสุดบรรทัด

<PgUp> เลื่อนเคอร์เซอร์ไปต้นบรรทัด

<Home> เลื่อนเคอร์เซอร์ไปตำแหน่งคอลัมน์ดอสเดิม

<Esc> ออกจากการทำงาน คืนสู่ตำแหน่งดอสเดิม.

<End> นำข้อความในตำแหน่งตั้งแต่เคอร์เซอร์อยู่ไปจนสุดบรรทัดไปไว้ที่ดอส

<Enter> สั่งให้โปรแกรมทำงาน

ตัวอย่างการทำงานในรูปที่ 1 เมื่อเราใช้คำสั่ง DIR/W แล้วเราก็สามารถใช้แป้นต่าง ๆ ที่แนะนำไว้เลื่อนเคอร์เซอร์ไปในตำแหน่งต่าง ๆ ได้ทั่วจอภาพได้

เมื่อเราต้องการไฟล์ใดที่ต้องการรัน ก็นำเคอร์เซอร์ไปยังตำแหน่งแรกที่

```
A>dir/w
 Volume in drive A is PC_UTILITY
 Directory of  B:\
BOOTSCRN        ATSIZE   COM    ATTR     COM    BAC      COM    BROWSE   COM
COLORSET COM    DDIR     COM    DELZ     COM    DISKSCAN COM    DOORS    COM
DOS-EDIT COM    FREE     COM    KEEPER   COM    KEY-FAKE COM    LOCATE   COM
LOCK     COM    LPTPORT  COM    MOVE     COM    NO       COM    NPAD     COM
POPDIR   COM    PR       COM    PRSWAP   COM    PUSHDIR  COM    QUICKEYS COM
RED      COM    RENDIR   COM    SCROLL   COM    SETUP    COM    SIZE     COM
STATLINE COM    SWEEP    COM    UNDEL    COM    UNLOCK   COM    VTREE    COM
WAITASEC COM    WHERE    COM    XDEL     COM    KEEPER   BAS    ONEKEY   BAS
SNAPSHOT BAS    MONOGRAF DRV    MANUAL          AUTOEXEC BAT    WELCOME
SETUP    ASM
       46 File(s)     76800 bytes free
A>
```

รูปที่ 1 เมื่อใช้คำสั่ง DIR/W

```
A>dir/w
 Volume in drive A is PC_UTILITY
 Directory of  B:\
BOOTSCRN        ATSIZE   COM    ATTR     COM    BAC      COM    BROWSE   COM
COLORSET COM    DDIR     COM    DELZ     COM    DISKSCAN COM    DOORS    COM
DOS-EDIT COM    FREE     COM    KEEPER   COM    KEY-FAKE COM    LOCATE   COM
LOCK     COM    LPTPORT  COM    MOVE     COM    NO       COM    NPAD     COM
POPDIR   COM    PR       COM    PRSWAP   COM    PUSHDIR  COM    QUICKEYS COM
RED      COM    RENDIR   COM    SCROLL   COM    SETUP    COM    SIZE     COM
STATLINE COM    SWEEP    COM    UNDEL    COM    UNLOCK   COM    VTREE    COM
WAITASEC COM    WHERE    COM    XDEL     COM    KEEPER   BAS    ONEKEY   BAS
SNAPSHOT BAS    MONOGRAF DRV    MANUAL          AUTOEXEC BAT    WELCOME
SETUP    ASM

       46 File(s)     76800 bytes free
A>DOS-EDIT COM    FREE     COM    KEEPER   COM    KEY-FAKE COM    LOCATE   COM
```

รูปที่ 2 เมื่อกดแป้น End ข้อความจะปรากฏที่ดอส

ต้องการดังในรูปที่ 2 เราต้องการ ไฟล์ DOS-EDIT ก็เลื่อนเคอร์เซอร์ไปทับตัว D จากนั้นท่านก็กดแป้น End ข้อความในบรรทัดนั้นก็จะไปปรากฏที่ดอส

เคอร์เซอร์ก็จะไปอยู่ที่ท้ายบรรทัด ก็ให้ท่านกดแป้นลูกศรทางซ้ายลบข้อความที่ไม่ต้องการออกจนเหลือเพียงคำสั่งที่ต้องการดังรูปที่ 3 ก็เป็นอันว่าเราได้คำสั่งพร้อมที่จะรันได้ เมื่อพร้อมเราก็กดแป้น <Enter> เครื่องก็จะรันแกรมดังกล่าว

```
A>dir/w
 Volume in drive A is PC_UTILITY
 Directory of  B:\
BOOTSCRN        ATSIZE   COM    ATTR     COM    BAC      COM    BROWSE   COM
COLORSET COM    DDIR     COM    DELZ     COM    DISKSCAN COM    DOORS    COM
DOS-EDIT COM    FREE     COM    KEEPER   COM    KEY-FAKE COM    LOCATE   COM
LOCK     COM    LPTPORT  COM    MOVE     COM    NO       COM    NPAD     COM
POPDIR   COM    PR       COM    PRSWAP   COM    PUSHDIR  COM    QUICKEYS COM
RED      COM    RENDIR   COM    SCROLL   COM    SETUP    COM    SIZE     COM
STATLINE COM    SWEEP    COM    UNDEL    COM    UNLOCK   COM    VTREE    COM
WAITASEC COM    WHERE    COM    XDEL     COM    KEEPER   BAS    ONEKEY   BAS
SNAPSHOT BAS    MONOGRAF DRV    MANUAL          AUTOEXEC BAT    WELCOME
SETUP    ASM
       46 File(s)     76800 bytes free
A>DOS-EDIT
Bad command or file name
A>
```

รูปที่ 3 ลบข้อความที่ไม่ต้องการโดยใช้แป้นลูกศรซ้าย

```
A>diskscan b:
Sectors 256 - 383: Error!
        Sector 298 - CRC Error - Flagged as bad
Sectors 640 - 719
```

รูปที่ 4 ตัวอย่างจุดผิดที่ตรวจพบในดิสค์

DISKSCAN

เมื่อท่านใช้คำสั่ง DIR หรือรันโปรแกรมแล้ว ดอสแจ้งมาให้ทราบว่า "Abort, Retry, Ignore?" หรือเมื่อท่านใช้คำสั่ง CHKDSK โปรแกรมแจ้งมาว่า "x lost clusters found" ก็แสดงว่าแผ่นดิสค์ของท่านมีปัญหาแล้ว เมื่อท่านเกิดปัญหาอย่างนี้แล้วท่วนจะแก้ไขปัญหาอย่างไร วิธีการแก้ไขก็อาจจะใช้โปรแกรมอื่น ๆ ช่วย เช่น นอร์ตัน พีซีทูล ฯลฯ ก็เป็นการยุ่งยาก DISKSCAN เป็นโปรแกรมตรวจสอบความผิดพลาดของดิสค์ที่ค่อนข้างละเอียด ทำให้เราระวังและหาทางแก้ไขได้ทันก่อนที่จะสายเกินไป ตัวโปรแกรมจะไม่แก้ไขข้อผิดพลาดให้แต่จะเตือนให้เรารู้เพื่อหาทางแก้ไขต่อไป

DISKSCAN [d:] ท่านที่ต้องการที่จะเช็คหาในส่วนที่เสียของแผ่นดิสค์-เกตต์ในไดรฟ์ไหนท่านก็กำหนดเอาเองตามความต้องการ ตัวอย่างจุดผิดพลาดที่พบในดิสค์ดังรูปที่ 4 ซึ่งจุดที่สามารถตรวจสอบข้อผิดพลาดมีดังนี้คือ CRC Error, Sector Not Found, Boot Sector, Root Directory, Unallocated

RENDIR (Rename Directory)

ในการทำงานกับไดเรคทอรีนั้น ปัญหาที่เราพบกันบ่อย ๆ นั้นก็คือ การเปลี่ยนชื่อไดเรคทอรี ในคำสั่งของดอสนั้นมีเพียงคำสั่งเปลี่ยนชื่อไฟล์เท่านั้น ไม่มีคำสั่งสำหรับเปลี่ยนชื่อไดเรคทอรี เมื่อท่านต้องการเปลี่ยนชื่อไดเรคทอรีก็จะมีวิธีแก้ปัญหาก็คือ สร้างไดเรคทอรีใหม่ตามความต้องการของท่าน แล้วคัดลอกไฟล์ที่อยู่ในไดเรคทอรีเก่ามาไว้ในไดเรคทอรีใหม่ แล้วลบไดเรคทอรีเก่าทิ้ง หรือไม่อีกวิธีหนึ่งก็หาโปรแกรมที่มีคำสั่งสำหรับเปลี่ยนไดเรคทอรี เช่น พีซีทูล นอร์ตัน ฯลฯ แต่การทำงานกับโปรแกรมดังกล่าวก็ยุ่งยาก ถ้าไม่เข้าใจหรือไม่เคยใช้มาก่อนก็ไม่สามารถใช้งานได้ วิธีที่ดีที่สุดก็คือหาไฟล์ชื่อ RENDIR.COM มาไว้ใช้ ในการใช้งานก็ไม่ยุ่งยาก มีรูปแบบดังนี้

RENDIR [d:] [path]oldname [.ext] newname[.ext]

ตัวอย่างการใช้งานเช่น RENDIR D:\TAX \TAX85 การใช้งานนั้นจะใช้กับดอสเวอร์ชัน 3.0 ขึ้นไป และใช้เครื่องหมาย ? และ * ไม่ได้

ATTR (Attribute)

ในการทำงานกับไฟล์บางครั้งบางอย่างท่านเองก็ต้องป้องการการเกิดปัญหาต่าง ๆ ที่จะเกิดกับไฟล์ของท่านในบางอย่าง เช่น ป้องการการเขียนทับ ซ่อนไฟล์ที่สำคัญ เป็นต้น ในการเซตแอตทริบิวต์ นั้นก็สามารถที่จะหาโปรแกรมสนับสนุนได้หลายโปรแกรมเช่นจากนอร์ตัน พีซีทูล ฯลฯ และโปรแกรมที่จะสนับสนุนการทำงานอีกตัวหนึ่งที่ท่านน่าจะหาไว้ใช้ก็คือ ATTR.COM ใน

การทำงานกับไฟล์นี้ก็ไม่ยุ่งยากซับซ้อนเหมือนกัน มีรูปแบบดังนี้

ATTR <Enter> จะบอกรูปแบบของ Parameters ทั้งหมด

ATTR *.* จะแจ้งการเซต แอตทริบิวต์ ของไฟล์ทุก ๆ ไฟล์ให้ทราบ

ATTR [+A|-A] [+S|-S] [+H|-H] [+R|-R] รูปแบบของการเซตแอตทริบิวต์ต่าง ๆ ซึ่งตรงกับคำเต็ม ๆ ดังนี้

A = Archive
S = System
H = Hidden
R = Read-Only

เครื่องหมาย + และ - เป็นการกำหนดการเซตแอตทริบิวต์ดังตัวอย่างเช่น

ATTR IBMBIO.COM

จะแสดงค่าแอตทริบิวต์ของ IBMBIO.COM ดังนี้

IBMBIO.COM Arc Sys Hid R-O

ถ้าต้องการยกเลิกการซ่อนไฟล์ก็พิมพ์ดังนี้

ATTR -H IBMBIO.COM

ในการเซตแอตทริบิวต์นั้น ท่านสามารถที่จะเซตทั้งหมดก็ได้ ตามแต่เราต้องการจะเซตแบบใดแต่จะต้องคำนึงถึงการทำงานของไฟล์ที่จะเซตแอตทริบิวต์ด้วย เพื่อไม่ให้มีผลกระทบกับการทำงานของไฟล์ แล้วท่านก็จะต้องมานั่งแก้การเซตแอตทริบิวต์ให้เสียเวลาอีก

XDEL (DIRECTORY PURGE UTILITY)

ในการลบไฟล์ที่ไม่ต้องการทิ้งนั้น ถ้าเราใช้คำสั่งจากดอสโดยตรงบางครั้งเกิดขึ้นผิดพลาดได้ง่าย ถ้าเราเร่งรีบในการทำงานจนเกินไป หรือไม่รอบคอบ เช่นถ้าเราทำงานอยู่ที่ไดรฟ์ A: แต่เราต้องการใช้คำสั่งลบไฟล์ AUTOEXEC.BAT ในไดรฟ์ B: ทิ้ง โดยใช้คำสั่ง A<DEL B:AUTOEXEC.BAT <Enter> แต่เรากลับใช้คำสั่ง A>DEL AUTOEXEC.BAT <Enter> ก็เรียบร้อย เพราะเรานึกว่าเปลี่ยนไดรฟ์แล้ว หรือกำหนดไดรฟ์ที่จะลบเรียบร้อยแล้ว และยิ่งผู้ที่พิมพ์คำสั่งเร็ว ๆ และมือเร็วคือพิมพ์คำสั่งเสร็จก็กดแป้น <Enter> เลย สำหรับข้อผิดพลาดแบบนี้ หลายท่านก็คงจะเคยเจอมาแล้ว ผู้เขียนเองก็เคยเจอมากับตัวเองต้องมานั่งกู้ไฟล์ขึ้นมาให้เสียเวลาอีกเพราะความไม่รอบคอบของตัวเอง จึงได้ปฏิญาณกับตัวเองไว้เลยว่าถ้าต้องการลบไฟล์จากไดรฟ์ไหน ก็ให้ใช้วิธีการใช้คำสั่งเปลี่ยนไดรฟ์เปลี่ยนไปในไดรฟ์นั้น ๆ เสียก่อนแล้วจึงจะใช้คำสั่งลบไฟล์นั้นทิ้ง เพื่อป้องกันการผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นได้อีก ในการลบไฟล์หลาย ๆ ไฟล์ โดยการใช้วิธีลบด้วยการใช้เครื่องหมาย * และ ? ก็ทำให้เกิดข้อผิดพลาดได้ง่ายเหมือนกัน วิธีที่ดีที่สุดก็คือการสั่งลบไฟล์ทีละไฟล์ แต่ก็ทำให้เสียเวลา อีกวิธีหนึ่งก็ต้องหาโปรแกรมอื่น ๆ มาช่วยในการลบ แต่ก็ทำให้ยุ่งยากเสียเวลาในการรันโปรแกรมนั้นก่อนทำให้เสียเวลา ยิ่งโปรแกรมใหญ่มีขั้นตอนมากก็ยิ่งทำให้เกิดความยุ่งยากในการทำงานมากยิ่งขึ้น ปัญหาเหล่านี้ XDEL โปรแกรมยูทิลิตี้อีกโปรแกรมหนึ่ง ที่สามารถช่วยงานลบของท่านได้เป็นอย่างดี โดยมีรูปแบบการทำงานดังนี้

XDEL [d:] [file.ext]

ในการทำงาน ท่านสามารถที่จะกำหนดรูปแบบการทำงานได้โดยการกำหนดไดรฟ์ที่ต้องการลบกำหนดไฟล์ที่ต้องการลบด้วยก็ได้ แต่โปรแกรมจะยังไม่ทำการลบไฟล์ที่สั่งโดยทันทีแต่จะรันไฟล์ที่ต้องการลบนั้นโชว์บนหน้าจอให้เป็นไฟล์แรก ท่านต้องกำหนดรูปแบบการทำงาน โดยกำหนดเฉพาะไดรฟ์ที่จะลบไฟล์ตามความต้องการ โดยไม่ต้องกำหนดไฟล์ที่ต้องการลบก็ได้ ถ้าท่านไม่กำหนดไดรฟ์โปรแกรมจะถือว่าไดรฟ์ที่ทำงานอยู่เป็นไดรฟ์ที่ต้องการทำงาน เมื่อท่านต้องการใช้งานพิมพ์ XDEL <Enter>

โปรแกรมก็จะแจ้งไดรฟ์ที่กำลังทำงานอยู่ให้ทราบพร้อมกับคีย์การทำงานกับโปรแกรมซึ่งประกอบด้วยคีย์ดังนี้

F1 ลบไฟล์ที่โชว์หน้าจอที่เป็นไฟล์สุดท้ายทิ้ง

PgDn เลือกโชว์ไฟล์ต่อจากไฟล์แรกที่โชว์อยู่

Home เริ่มต้นการทำงานใหม่

ESC ออกสู่ระบบของ DOS

ในการลบไฟล์ถ้าท่านไม่กำหนดไฟล์ที่ต้องการลบ โปรแกรมจะโชว์ไฟล์ที่เป็นไฟล์แรกของแผ่นดิสค์ที่หน้าจอ เมื่อท่านต้องการเลือกหาไฟล์ที่ต้องการลบทิ้งให้กดแป้น PgDn หาไฟล์ที่ต้องการลบทิ้งจนกว่าจะเจอไฟล์ที่ต้องการลบก็ให้กดแป้น F1 ไฟล์นั้นก็จะถูกลบทิ้ง โดยจะทำเครื่องหมายไว้ที่ไฟล์ที่ถูกลบทิ้ง ดังรูปที่ 5 เมื่อต้องการลบไฟล์อื่นอีกก็กดแป้น PgDn ต่อไปได้อีก แต่ถ้าท่านค้นหาไม่พบไฟล์ที่ต้องการลบท่านจะเริ่มต้นใหม่ก็ให้กดแป้น Home เพื่อเริ่มต้นที่ไฟล์แรกใหม่ เมื่อต้องการยุติการทำงานก็ให้กดเป็น Esc

```
                    DIRECTORY PURGE UTILITY
Current Directory :
 B:\*.*

Home - first file match                    PgDn - next file match
F1   - delete last file shown              ESC  - back to DOS
oooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooooo
DUPLICAT.EXE   DUPLICAT.HLP   $RUN.OVL      SYS$MSG.DAT    SYS$ERR.DAT
SYS$HELP.DAT   $$$$$$$$.IMG   DOS-EDIT.COM   NPAD.COM       RENDIR.COM
UNDEL.COM      XDEL.COM       DIREX.COM      PT1            PT2
PT3            PT4            UTILITY.BAT    XD
```

รูปที่ 5 ตัวอย่างการลบไฟล์ด้วย XDEL

```
E:\>free

FREE Vers 1.0 - Sept. 1985 - by Art Merrill

  324096 bytes total disk space
  109568 bytes allocated
  214528 bytes available on disk
```

รูปที่ 6 ผลของการใช้โปรแกรม FREE

FREE

ถ้าท่านต้องการทราบว่าแผ่นดิสค์ของท่านนั้นเหลือเนื้อที่สำหรับการทำงานอีกเท่าไหร่ วิธีการที่ท่านจะทราบได้ก็คือการใช้คำสั่ง DIR โปรแกรมก็จะแจ้งให้ท่านทราบว่าเหลือเนื้อที่การทำงานเท่าไหร่แต่ถ้าท่านต้องการทราบให้ละเอียดว่าแผ่นดิสค์ของท่านสามารถที่จะจัดเก็บไฟล์ได้สูงสุดเท่าไหร่ใช้ไปเท่าไหร่แล้วและยังเหลืออยู่อีกเท่าไหร่ วิธีการที่ท่านจะทราบได้ก็คือ ใช้คำสั่ง CHKDSK แต่การทำงานนั้นจะช้าและเสียเวลาในการทำงาน ถ้าท่านต้องการความรวดเร็วในการเช็ค ท่านก็สามารถที่จะใช้โปรแกรม FREE.COM ช่วยเช็คให้ การทำงานก็ง่ายเพียงแต่ท่านรันโปรแกรมเสร็จเท่านั้นโปรแกรมก็จะตอบสนองท่านให้ทราบแล้ว โดยมีรูปแบบดังนี้

FREE [d:]

เมื่อท่านพิมพ์ FREE แล้วกำหนดไดรฟ์การทำงานตามที่ท่านต้องการจะเช็คดิสค์ที่ไดรฟ์ก็กำหนดไปตามความต้องการ จากนั้นกด <Enter> ก็จะได้ดังรูปที่ 6 ใช้ง่ายและรวดเร็วไม่ยุ่งยาก

สำหรับยูทิลิตี้ที่แนะนำในฉบับนี้ก็คงจะต้องพอแค่นี้ก่อน ยังมียูทิลิตี้ที่น่าสนใจอีกมากมาย ผู้เขียนก็จะนำเสนอให้ผู้ที่สนใจได้ทราบกันต่อไปในโอกาสหน้า สำหรับผู้ที่สนใจและต้องการที่จะหายูทิลิตี้ชุดนี้มาไว้ใช้ก็สามารถที่จะติดต่อขอก๊อบปี้ได้ที่ร้าน T.C.L ชั้น 2 มาบุญครองเซ็นเตอร์, บริษัท เดอะ ไมโครวิซ ซิสเต็มท์ สุขุมวิท 71 พระโขนง กทม. และร้าน Copy Software ชั้นนำทั่วไป โปรแกรมจะอยู่ในชุด PC MAGAZINE UTILITIES จำนวน 2 แผ่นธรรมดา